

- 2) у контакті з викладачем поза аудиторією - консультування з питань навчання, погашення заборгованості, виконання студентських наукових робіт, участь у семінарах, змаганнях із професійної майстерності та ін.;
- 3) у самонавчанні - робота з джерелами інформації (комп'ютер, Інтернет), участь у групових, курсових заходах ВНЗ.

Процес самонавчання студентів активується, коли є серйозна і стійка мотивація. Є кілька внутрішніх чинників, які сприяють підвищенню активізації самостійної роботи:

1. Користь, пов'язана із виконанням роботи. У цьому плані на кафедрі терапевтичної стоматології систематично проводиться конкурс на кращу історію хвороби. Переможець нагороджується цінним подарунком перед аудиторією на лекції. Ще один спосіб мотивації студента - його участь у конкурсі професійної майстерності, де він збагачується корисним досвідом практичної роботи, покращує теоретичну підготовку й отримує нові стимули для подальшого вдосконалення.

2. Участь студентів у творчій діяльності. Активним методом у цьому напрямі є участь студентів у олімпіадах, проведенні семінарів у вигляді ділових ігор, організація тематичних брейн-рингів.

Таким чином, мотивування студентів до самовдосконалення сприятиме високому рівню професійної і наукової підготовки, конкурентоспроможності у світовій спільноті стоматологів.

Список використаної літератури

1. Медична освіта у світі та в Україні / Ю. В. Поляченко, В. Г. Передерій, О. П. Волосовець [та ін.]. – К. : Книга плюс, 2005. – 383 с.
2. Організація самостійної роботи студентів за умов модернізації медичної освіти / О. В. Зубаренко, Т. В. Стоєва, О. О. Портнова // Інтеграція Української медичної освіти в Європейський та Американський медичний простір : матеріали навчально-наукової конф. – Тернопіль, 2006. – С. 173-174.
3. Пίδαєв А. В. Болонський процес в Європі / А. В. Пίδαєв, В. Г. Передерій. – К., 2004. – 192 с.
4. Гуревич П. С. Психологія і педагогіка / П. С. Гуревич. – М., 2004. – 352 с.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОПТИМІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ ІЗ ПРОПЕДЕВТИКИ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ТА АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

*Дубровіна О.В., Панькевич А.І., Шерстюк О.О., Тарасенко Я.А.,
Гринь В.Г., Свінцицька Н.Л.*

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Уведення бінарного електронного навчання і впровадження бінарних електронних дидактичних демонстраційних матеріалів у навчальний процес забезпечать покращення якості й ефективності як аудиторної, так і позааудиторної індивідуальної самостійної роботи студентів.

Ключові слова: бінарне електронне навчання, самостійна індивідуальна робота студента, бінарне дистанційне інтернет-навчання.

У галузі вищої освіти відбуваються серйозні реформи, зумовлені положеннями Болонської декларації. Упровадження європейської та національної кваліфікаційних рамок, створення програм, заснованих на результатах навчання, визнання досягнень неформального і позаформатного навчання приводять до зміни способу мислення про академічну освіту. Відповідно до нового підходу академічна освіта орієнтована на студентів, у ній вивчення переважає над навчанням і ставить за основну мету підготовку студентів до життя, роботи і вирішення викликів швидко мінливої реальності. Постійне вдосконалення вивчення стоматологічних дисциплін, у тому числі пропедевтики хірургічної стоматології (ПХС), і анатомії людини як базової складової, дозволить досягнути необхідного рівня підготовки майбутніх лікарів-стоматологів [2; 4].

Міжнародний рівень підготовки спеціалістів у ВНЗ України щонайтісніше пов'язаний із упровадженням у навчальний процес інноваційних технологій для покращення самостійної роботи студентів (СРС) [1; 3]. Активне впровадження в навчальний процес бінарного електронного навчання (БЕН), безпосереднього і дистанційного із суміжними кафедрами (наприклад, анатомії людини і ПХС) за рахунок використання бінарних електронних дидактичних демонстраційних матеріалів (БЕДДМ) на бінарних лекціях (БЛ), бінарних практичних заняттях (БПЗ) і бінарних електронних сторінках кафедр (БЕСК) дозволяє підвищити професійний рівень отримання медичної інформації для майбутніх лікарів-стоматологів. Наявність посилання на бінарну навчальну інформацію (БНІ) з урахуванням авторських прав і на сайті ВНЗ, який її пропонує студентам, безпосередньо прискорить доступ до інформаційного носія, сприятиме розвитку просторової мережі аудиторної та позааудиторної СРС [1; 3; 4].

Мета такого нововведення спрямована на покращення ефективності та якості як аудиторної, так і позааудиторної індивідуальної СРС із ПХС у вищих медичних навчальних закладах України за рахунок введення БЕН і використання БЕДДМ на БПЗ, БЛ, брейн-рингах і майстер-класах. Завдяки впровадженню БЕН і БЕДДМ студенти одночасно згадають уже отриману навчально-методичну інформацію з анатомії людини і топографічної анатомії – як моніторинг теоретичного матеріалу, який знову потрібно повторити для вивчення нової теми на БПЗ і на лекціях із ПХС. Отримана нова клінічна інформація з ПХС завдяки впровадженню БЕДДМ (схем, відеофільмів та аудіо-записів лекцій і семінарів, майстер-класів із двох дисциплін) зменшить напругу розумової та практичної діяльності, розвине клінічне мислення й уявлення на поглибленому й аналітичному професійному рівні в майбутніх лікарів-стоматологів.

Студент під час БЛ спостерігатиме презентацію в будь-якій точці аудиторії зі свого планшета чи з мобільного телефону, навіть коли він запізниться на лекцію або захворіє. Відео-архівом бінарного дистанційного інтернет-

навчання (бінарні інтернет-консультації, бінарні інтернет-лекції, бінарні інтернет-конференції) студенти зможуть користуватися в будь-який час – це майбутнє для якісної освіти студентів у ВНЗ України. Саме бінарні (електронні підручники, методичне забезпечення практичного заняття та лекції, навчальні відеофільми з обов'язковим посиленням на електронні носії) ліквідують дефіцит навчальної інформації і дадуть змогу студентам самим управляти терміном отримання нової інформації без порушення прав на її інтелектуальну власність, яку гарантує ВНЗ. Електронний доступ до БЕН можна контролювати кодами і паролями, при цьому зникне тривалий пошук відповідей на запитання, а потрібна інформація буде розміщена на бінарній інтернет-сторінці обох кафедр. Студенти 1-2 курсів найбільше зацікавляться вивченням теорії та зрозуміють цінність базових дисциплін, особливо їхній взаємозв'язок після огляду бінарної інтернет-сторінки (БІС) клінічних кафедр [2].

На жаль, нині студентам не вистачає програмно-методичного забезпечення з усіх тем кожної дисципліни. Для цього потрібне сучасне матеріально-технічне забезпечення кафедр і відділів технічної служби навчання, а також відповідний штат фахівців (програмістів, відеооператорів).

Викладачі, оцінюючи рівень знань студентів при відпрацюванні ними пропущених занять, використовуючи БІС кафедр, не відповідають на запитання з теми пропущеного заняття (це потребує більше часу), а координують і прискорюють процес електронним посиланням на теоретичний БЕН-носій і на БЕДДМ. Це нововведення в навчальний процес суміжних кафедр позитивно вплине на якість і рівень професійної підготовки студентів як майбутніх фахівців.

На БІС кафедр можуть бути інформаційні блоки, спільно розроблені кафедрами під конкретне БПЗ або БЛ згідно з темами індивідуального робочого плану кафедри. Тому коли студент звернеться до чергового викладача для відпрацювання практичного заняття, він покращить свої теоретичні знання, а завдяки бінарним навчальним фільмам запам'ятає алгоритм умінь і навичок, які потім використає в клініці.

Коли викладач виступає в ролі консультанта зі своєї теоретичної або практичної дисципліни, він спрямовує студента в потрібне русло для покращення його самостійної роботи.

Бінарну інтернет-лекцію проводять 2 лектори для студентів (у вигляді навчального телебачення). Наприклад, відеофільм - від кафедри анатомії людини, а лектор - від ПХС. Коли БІЛ заархівована і доступна в мережі Інтернет, студентам немає потреби відпрацювати відсутність на лекції написанням конспекту або реферату. Саме реєстрація на БІС та її прослуховування і буде відпрацюванням лекційного заняття.

Залучення студентів до підготовки БІС на 2-х кафедрах згідно з темами практичних занять адаптує їх до подвійної інформації. БЕН дозволить поліпшити професійну підготовку студентів і вдосконалити викладання базових теоретичних і клінічних дисциплін у вищих медичних навчальних закладах України. Саме повторна лаконічна бінарна інформація, надана лекторами для студентів старших курсів на інтернет-лекціях та інтернет-консультаціях, допоможе виявити й усунути недоліки в раніше отриманих знаннях студентами на молодших курсах.

Таким чином, упровадження бінарного електронного навчання і бінарних електронних дидактичних демонстраційних матеріалів на бінарних практичних заняттях, бінарних лекціях, брейн-рингах і майстер-класах прискорить розвиток бінарного дистанційного інтернет-навчання в навчально-методичному процесі кафедр анатомії людини і пропедевтики хірургічної стоматології, що значно підвищить ефективність і якість як аудиторної, так і позааудиторної індивідуальної самостійної роботи майбутніх стоматологів, а отже, підвищить якість і рівень їхньої професійної підготовки.

Список використаної літератури

1. Владимирська Є. В. Дистанційна чи відкрита освіта: дефініційні артикуляції / Є. В. Владимирська // Вища освіта України. – 2004. – № 2. – С. 112-115.
2. Вуж Т. Є. Дистанційне навчання як складова післядипломної підготовки та освіти лікарів: Реорганізація методики післядипломної підготовки лікарів в умовах пілотного проекту реформування медицини у Вінницькій області / Т. Є. Вуж, І. А. Марчук, Б. Ф. Коваль // Тези доповідей методичної конференції. – Вінниця, 2012. – С. 13-14.
3. Каленюк І. С. Рух Європи до суспільства знань, Болонський процес і Україна / І. С. Коленюк // Вища освіта України. – 2004. – № 3. – С. 22-28.
4. Кравченко О. В. Напрямки розвитку дистанційних навчальних технологій в системі безперервної післядипломної підготовки медичних кадрів / О. В. Кравченко, С. Є. Косілова // Впровадження засад Болонської системи освіти: український та зарубіжний досвід: матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. (Тернопіль, 14-15.05.07). – Тернопіль: Укрмедкнига, 2007. – С. 328-329.